

FACTSHEET **voor professionals** **in preventie, zorg,** **communicatie en beleid**

Online vragenlijstonderzoek
naar vaccinatiebereidheid
preventieve vaccinatie monkeypox

14 oktober 2022

Het onderzoek

Informatie in deze factsheet is verworven door online vragenlijstonderzoek. Deze factsheet beschrijft:

- bereidheid tot preventieve vaccinatie tegen monkeypox (MPX)
- subgroepen en gedragsdeterminanten in relatie tot vaccinatiebereidheid
- adviezen van de doelgroep over communicatie en vaccinatie
- samenvatting en aanbevelingen van het onderzoek

Het onderzoek kwam tot stand door samenwerking tussen GGD Zuid Limburg, Maastricht University, GGD Amsterdam, SOA AIDS Nederland, RIVM en verdere partners.

Samenvatting van de uitkomsten van het onderzoek

Online vragenlijstonderzoek

Steekproef 22/07-05/09/22 via CSG, hiv-centra, outreach en online
Studiepopulatie 1856 gay, bi en andere MSM en transgender mensen

Vaccinatiebereidheid hoog
82% zou zich laten vaccineren

Extra inzet van preventie
in laag/niet-stedelijk-gebied en voor mensen niet sociaal verbonden met gay/queer community; iets lagere vaccinatiebereid

Communicatie richten op
bevorderen juiste perceptie van risico en ernst van monkeypox, verwachte werkzaamheid vaccin en bijwerkingen, motivatie om monkeypox te voorkomen belang voor maatschappij en sociale norm

Doelgroep adviseert: vaccinatie

- ook bij mensen met hoog risico die nu niet uitgenodigd zijn
- op basis van huidig hoog risicogedrag op monkeypox (niet o.b.v. 'groep')
- zelf aanmelden, vaccinatie-locaties in en buiten kliniek, discreet en anonieme opties
- snelheid en heldere procedures; landelijk afgestemd tussen zorgverleners, regio's

Doelgroep adviseert: communicatie

- feitelijk, transparant en duidelijk
- niet-stigmatiserend
- meer en vaker informatie
- eenduidig en uniform: zelfde info bij alle (zorg-) instanties, regio's, websites e.a. infokanalen
- feiten over monkeypox zoals symptomen, overdracht; vaccin bijwerkingen en effectiviteit
- doel vaccineren; public health belang
- andere preventie opties en perspectief
- helder over triage; wie wanneer wel; wie niet

Perspectief

Er is inclusieve en brede toegang tot feitelijke, heldere, stigmavrije info en preventieopties. Mensen kunnen zichzelf en anderen beschermen. Mensen met hoog risico op monkeypox kunnen en laten zich vaccineren

Triage monkeypox vaccinatie

Schaars vaccin aangeboden aan kleinere groep met hoog risico op monkeypox, zoals bekend in zorgregistraties

Preventie van monkeypox

Meeste cases bij mensen met veel partners. Verschillende preventieve maatregelen zijn mogelijk, waaronder preventieve vaccinatie; doel vaccineren is verminderen van verspreiding

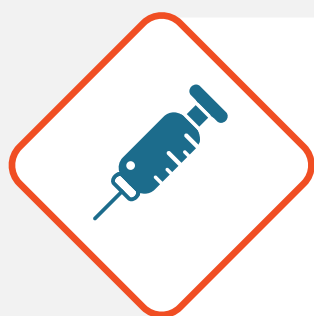
De studiepopulatie

Respondenten zijn geworven tussen 22 juli en 5 september 2022 via banners op sociale media kanalen, zoals dating apps, met posters en kaartjes bij centra seksuele gezondheid, hiv-centra en outreach locaties.

Resultaten zijn getoond van 1856 niet-gevaccineerde respondenten: gay/bi- en overige mannen die seks hebben met mannen en transgender mensen.

	Gehele studiepopulatie N=1856	Apart voor respondenten met en zonder indicatie voor vaccinatie *	Met indicatie (op basis van vragenlijst) N=938	Zonder indicatie N=918
Stedelijkheid: niet, laag, matig, hoog, heel hoog	6%, 7%, 10%, 21%, 53%	Sekspartners ^a : 0/1, 2/3, 4/5, 6+	12%, 18%, 24%, 46%	41%, 34%, 12%, 12%
Leeftijd: 16-29, 30-44, 45-54, 55+	22%, 33%, 20%, 25%	Anale seks zonder condoom losse partner ^a	63%	23%
		Groepsseks ^a	39%	15%
		Geen client CSG	27%	82% ^c
		SOA diagnose gehad	34%	4%
		Hiv-PrEP gebruik ^a	37% (N=350)	0
		Hiv-PrEP gebruik ^b	15% (N=140)	0
		Hiv positief	24% (N=225)	0
		^a in afgelopen 3 maanden		
		^b niet in afgelopen 3 mnd		
		^c niet bekend bij CSG, niet hiv+, geen PrEP		

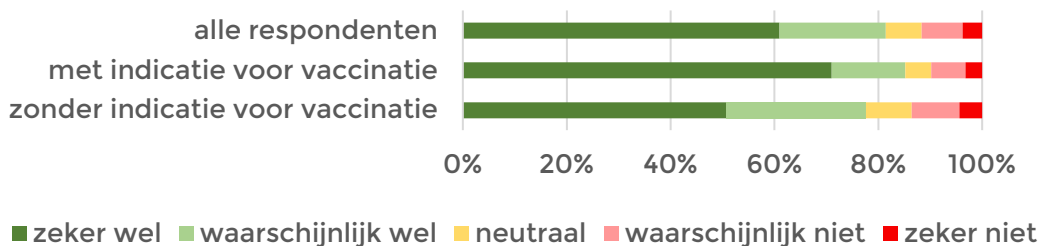
* indicatie gebaseerd op informatie in de vragenlijst (dit is een proxy van LCI-criteria): namelijk hiv positief, of gebruikt(e) hiv-PrEP, of bekend bij CSG in afgelopen jaar EN een SOA of in de afgelopen drie maanden vier of meer sekspartners

Bereidheid tot vaccinatie is hoog

van de respondenten zou zich preventief laten vaccineren tegen MPX

Subgroepen met lagere vaccinatiebereidheid

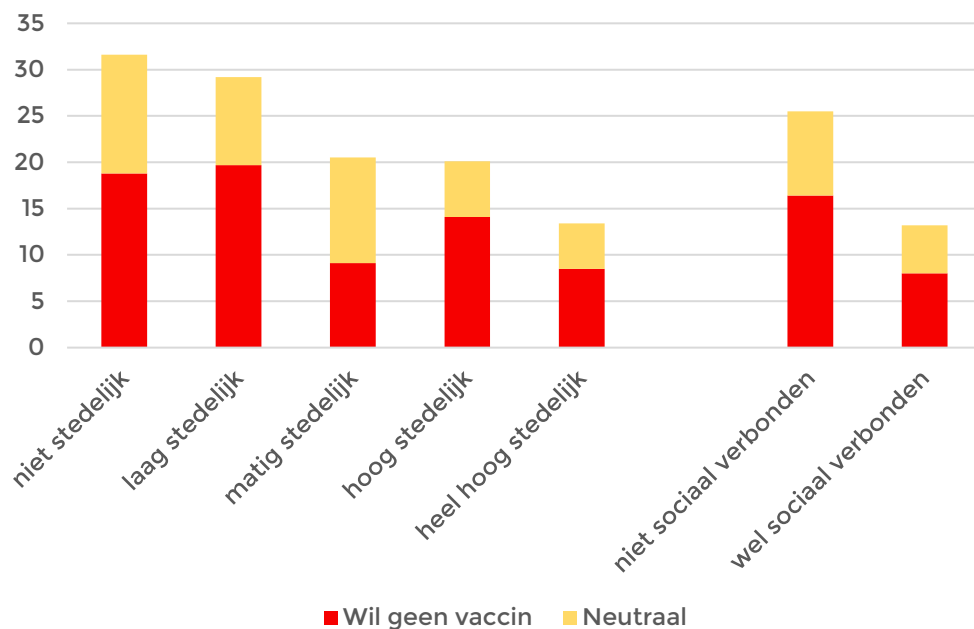
Bereidheid van mensen om zich te laten vaccineren voor MPX was lager in de volgende subgroepen:

Mensen die wonen in gebied dat laag stedelijk of niet stedelijk is

Mensen die zich niet of minder verbonden voelen met gay/queer community

- Het verband tussen deze determinanten en vaccinatiebereidheid is gecorrigeerd voor het aantal partners.
- In de subgroep met de laagste vaccinatiebereidheid, onder respondenten met indicatie voor vaccinatie, is bereidheid nog steeds relatief hoog te noemen (72%).

Aanbevelingen voor informatievoorziening over MPX preventieve opties en voor laagdrempelig vaccineren:

Informatie is beter zichtbaar (voor iedereen met een risico op MPX) en laagdrempelige manieren om te vaccineren zijn beter beschikbaar (voor degenen die in aanmerking komen voor vaccinatie), met speciale aandacht voor mensen die wonen in niet/laag stedelijke gebieden en mensen die minder verbonden zijn met een gay/queer community.

Vaccinatiebereidheid en gedragsdeterminanten

Vaccinatiebereidheid was gerelateerd aan de volgende gedragsdeterminanten:

- 80-87% vindt het belangrijk om zich tegen MPX te beschermen
- 81% heeft vertrouwen in informatie van instanties; informatie stelt mensen in staat geïnformeerde keuzes te maken over gezondheid

Aanbeveling om communicatieboodschappen toe te spitsen op gedragsdeterminanten:

Zodat personen die risico hebben op blootstelling MPX:

- a) eigen risico op MPX en ernst van MPX kunnen inschatten
- b) het belangrijk vinden om zichzelf/anderen te beschermen
- c) bijwerkingen kunnen inschatten en verwachten dat vaccins hen en anderen beter beschermt (*exacte data over effectiviteit nog niet beschikbaar; wel goede schattingen*)
- d) kunnen inschatten of mensen in hun omgeving positief zouden kunnen zijn tegenover MPX vaccinatie
- e) zich in staat voelen en in staat zijn het vaccin te halen

Aanbevelingen van respondenten

COMMUNICATIE

Inhoud van de informatie:

- cijfers over MPX, feiten over symptomen, overdracht op basis van gedrag (aantal partners i.p.v. voorkeur/identiteit)
- feiten over wat het vaccin is (historie), bijwerkingen en mate van bescherming voor gevaccineerde en omgeving
- doel van vaccinatieprogramma; inzet van vaccin voor mensen met hoog risico (op basis van gedrag)
- wie en wanneer het vaccin kan krijgen (wie niet); duidelijk over triage criteria en de procedures om te vaccineren
- andere MPX preventieve opties, sekspositief en perspectief voor mensen die nu geen vaccin kunnen krijgen

Kanalen voor informatievoorziening:

- diverse kanalen: centrale website met alle info; ook op verschillende kanalen zoals publieke media, websites van zorgverleners, websites en social media van doelgroepen

Toegankelijkheid van informatie:

- eerlijke, makkelijk te begrijpen taal en niet-stigmatiserend
- zichtbare informatie, makkelijk te vinden
- uniforme informatie: dezelfde informatie op media-kanalen en bij verschillende zorgverleners (zoals CSG, huisarts) in diverse regio's
- meer informatie geven en vaker

Aanbevelingen van respondenten

VACCINATIE

Laagdrempelige manieren om gevaccineerd te worden:

- vaccinatie in klinieklocaties, bijvoorbeeld inloopspreekuur of tijdens een (regulier) consult; en buiten kliniek zoals op outreach of bij bijeenkomsten van doelgroepen
- mogelijkheid om zelf in te plannen wanneer en waar je gaat vaccineren (tijd, dag, en welke regio)
- optie om discreet en anoniem het vaccin te kunnen halen
- optie om zelf aan te melden voor vaccinatie

Toegankelijkheid van vaccinatie:

- voor mensen met hoog risico op MPX die nu niet uitgenodigd worden
- bied vaccin aan niet op basis van 'groep' (bv. PrEP) maar op basis van huidig hoog-risico (voor MPX) gedrag
- snelheid en heldere en (landelijk) uniforme procedures

Samenvatting en aanbevelingen vanuit het onderzoek

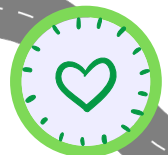
Dit onderzoek laat een **hoge vaccinatiebereidheid** van 82% zien. Vanwege een niet-representatieve steekproef, is dit een benadering van de werkelijke (verwacht hoge) bereidheid.

Resultaten tonen daarnaast **kansen** voor beleidsmakers en praktijk-professionals voor doorontwikkeling van de toegankelijkheid van de informatie en vaccinatie:

- ✓ Informatie over monkeypox en preventieve opties is **beter zichtbaar** voor mensen in hoog- en laag-stedelijke gebieden, ongeacht of ze een vaccin kunnen krijgen, verbinding hebben met zorg of met een community.
- ✓ Informatie is **uniform** (landelijk) afgestemd door ketenpartners.
- ✓ Communicatie is **stigmavrij, eenduidig en feitelijk**, en toegespitst op gedragsdeterminanten.
- ✓ Vaccins zijn beperkt beschikbaar en het is van groot belang om **transparant** te zijn over triage. Communiceer het belang, doel van vaccineren, wie er in aanmerking komt (wanneer, waar, hoe), wie niet, en andere preventie opties die mensen hebben.
- ✓ Verken met ketenpartners aanvullende **laagdrempelige manieren** om te vaccineren.
- ✓ Bied ook **toegang tot vaccinatie voor mensen met hoog risico** (zoals mensen met meerdere sekspartners) die niet onder huidige selecties vanuit patiëntenregistraties vallen.

Exacte cijfers over vaccinatiegraad, landelijk, regionaal en in subgroepen, ontbreken. Deze data zijn enorm belangrijk voor het nog gerichter vormgeven en inzetten van preventie.

COLOFON

Deze factsheet is een uitgave van GGD Zuid Limburg. Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van bronvermelding.

GGD Zuid Limburg

Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 880 50 70 (secretariaat)
www.ggdzl.nl

Meer weten?

Neem contact op met
nicole.dukers@ggdzl.nl

Academische Werkplaats
Publieke Gezondheid
GGD Zuid Limburg en Maastricht
University - Gezondheidsbevordering

Dit onderzoek is als Preprint
toegankelijk. LET OP: niet beoordeeld
door vakgenoten.
<https://medrxiv.org/cgi/content/short/2022.10.11.22280965v1>

medRxiv
THE PREPRINT SERVER FOR HEALTH SCIENCES